

KORTE MEDEDELINGEN

SHORT COMMUNICATIONS

WAARNEMINGEN VAN EUROPESE KOLGANZEN *ANSER A.*
ALBIFRONS MET EEN ORANJEKLEURIGE SNAVEL

Occurrences of European White-fronted Geese with an orange coloration of the bill

J. VAN IMPE

Omtrent de snavelkleur van de Europese Kolgans geeft de literatuur eensluidende gegevens. Afgezien van een soms zeer lokaal optredende oranje of gele kleur in de omgeving van de nagel of aan de boven- of de ondersnavel (Bauer en Glutz 1968, Ogilvie en Wallace 1975), worden andere uitzonderingen op de vleeskleurige tot donkerroze snavelkleur niet vermeld.

Sinds enkele jaren hebben veldwaarnemingen in de Zeeuwse winterkwartieren van de Kolgans nochtans uitgemaakt, dat hier ook vogels kunnen voorkomen met een volledig oranje snavelkleur. Tijdens de drie jongste winters (1972-73, 1973-74 en 1974-75) hebben wij 8 dergelijke exemplaren ontmoet (3 overjarige en 5 eerstejaars eks.). Al deze vogels werden opgemerkt tussen de voorste gelederen van de foeragerende troepen Kolganzen. In alle gevallen was hun snavelkleur gelijk aan de kleur van hun poten; dit bleek juist bij alle omstandigheden van belichting. De oranje-snavelige eks. waren van de grootteorde van *albifrons* en hadden geen donkerder vederkleed dan deze laatste. Hierdoor en door hun snavelkleur, konden de waargenomen ganzen niet als Groenlandse Kolgans *A.a. flavirostris* worden gedetermineerd. Wel ontstond er enige twijfel bij 2 overjarige oranjensnavelige eks., die op 3 februari 1974 door J. de Ridder ontdekt werden nabij Kamperland (Noord-Beveland) en die nadien ook door ondergetekende werden gezien. Beide vogels hadden een zwaarder uiterlijk dan een volwassen *albifrons* en hun vederkleed vertoonde een iets warmere tint. Toch brachten de langdurige observatie, gevolgd door een raadpleging van de oorspronkelijke beschrijving van *flavirostris* (Dalgety en Scott 1948), beide waarnemers tot de mening, dat het ook in dit geval niet om Groenlandse Kolganzen kon gaan.

Oranjensnavelige Kolganzen zouden dus als een zeer zeldzaam optredende kleurvariatie van de Europese Kolgans kunnen worden beschouwd. Dit leidt tot de vraag, of zulke ganzen niet ten onrechte kunnen worden aangezien voor Groenlandse Kolganzen. Het is immers niet uitgesloten, dat een felle winterzon de kleurbepaling van de snavel kan beïnvloeden. Bovendien is de tint van het vederkleed van de Europese Kolgans enigermate variabel en voor wat de uitgebreidheid der buikvlekken betreft, is deze variabiliteit nog

veel groter. Dalgety en Scott (L.c.) schrijven omtrent verwisselingen tussen *flavirostris* en *albifrons*: „In a good light the two races are unmistakable when seen in flocks, though some individual birds can be puzzling”.

Bij het nagaan van de literatuur over het voorkomen van *A.a. flavirostris* op het Europese vasteland blijkt, dat sommige waarnemingen of vangsten minder goed gestaafd zijn. Zo konden 2 en 3 vogels van een in Noord-Duitsland geschoten reeks *flavirostris*, niet met zekerheid tot deze ondersoort gerekend worden, na een kritische vergelijking met balgmateriaal door ervaren ganzenkenners (Goethe 1954). Toch is deze gehele reeks in latere ornithologische werken zonder voorbehoud als *flavirostris* aanvaard.

SUMMARY

During the past three winters, 8 White-fronted Geese *A. albifrons* with an orange coloration of the bill were observed in the province of Zeeland. In all these birds — 3 adults and 5 first years — any difference between the orange colour of the legs and that of the bill could not be detected. The literature does not give an indication of the occurrence of orange-billed European White-fronted Geese (*A.a. albifrons*), and confusion with the Greenland race *A. a. flavirostris* may easily occur.

Because the plumage of *albifrons* may present some variability, such as an extension of the dark patches on the belly and a darker tinge of the whole plumage, these orange-billed geese could be wrongly determined in the field as Greenland White-fronted Geese *A. a. flavirostris*. Hence it is not excluded that in some instances in the past, these orange-billed *albifrons* were mistaken for the true *flavirostris* on the European Continent.

LITERATUUR

- Bauer, K. M. en U. N. Glutz von Blotzheim. 1968. Handbuch der Vögel Mitteleuropas. Band 2 Anseriformes (I. Teil). Akademische Verlagsgesellschaft. Frankfurt/M.
- Dalgety, C. T. en P. Scott. 1948. A new race of the Whitefronted Goose. Bull. Brit. Orn. Club 68, 6: 109—121.
- Goethe, F. 1954. Grönländische Blässgänse (*Anser albifrons flavirostris*) in Nordwestdeutschland. Vogelwarte 17, 3: 209—211.
- Ogilvie, M. A. en D. I. M. Wallace. 1975. Field identification of grey Geese. Brit. Birds 68, 2: 57—67.

Adres: Dr. Van de Perrelei, 130, B - 2200 - Borgerhout.